

Til Statsministerens kontor
Landbruks- og matdepartementet
Finansdepartementet
Sosialistisk Venstreparti v/Kirsti Bergstø

Oslo 01.09.2022

Strømstøtte nå! - Matproduksjon og dyrevelferd må sikres

Verdikjeden for mat er samfunnskritisk! Det handler både om å sikre befolkningen trygg og tilstrekkelig mat og om at husdyrholdet kan etterleve forventningene til den høye dyrevelferd som samfunn og næring ønsker. Biologiske behov og prosesser kan ikke skrus av etter behov, verken hos folk eller dyr, men må fortløpende dekkes.

Myndighetene tok raskt konsekvensen av dette under pandemien. Nødvendige tilpasninger i de meget omfattende og stramme pandemirestriksjonene ble fortløpende tatt, som regel etter grundig konferering med faglagene i primærproduksjon og foredlingsleddene i matindustrien. Landbruk- og matbransjen var på det hyppigste på flere møter i uka med Landbruks- og matdepartement. I lange perioder var det ukentlige møter og seinere ble de satt opp etter behov og på kort varsel. Målet var å sikre at verdikjeden for mat kunne levere på samfunnets behov. Bransjen opplevde at LMD både tok bransjens bekymringer og problemstillinger på alvor og fikk videresendt håndteringen av disse til rette myndighetsinstans nå de selv ikke hadde kompetansen.

Kjøtt- og fjørfebransjen på sin side tok utfordringen og responderte med å dekke opp en etterspørselsvekst på 7-8 prosent, tross problemene med sterk kostnadsvekst på innsatsfaktorer og stengte grenser.

Kjøtt- og fjørfebransjen sendte ut de første varselsignalene om strømsituasjonen i januar. I mars sendte over 50 kjøtt- og fjørfebedrifter et nødsignal gjennom et felles opprop om situasjonen. I sommer har flere bedrifter gjennom media ropt varsko om utfordringene strømprisen fører til. Kjølning, tilberedning, koking, tørking, frysing og oppbevaring av kjøtt krever mye strøm. Bransjen i den sørlige delen av Norge «lammes» nå hardt av likviditetsmangel, et fallende marked for kjøtt og egg samt kraftig økt konkurranse fra bedrifter i områder med normale strømpriser.

Kjøtt- og fjørfebransjen i Norge, som bidro med kritisk kompetanse og kapasitet til å løse matforsyningssituasjonen under pandemien, opplever i dagens situasjon å bli fullstendig oversett. Til tross for de samfunnskritiske oppgavene vi har ansvar for.

Myndighetene må ta på alvor at verdikjeden for mat ikke er sterkere enn det svakeste leddet. Noen tiltak er til nå etablert for primærproduksjon, men de er på langt nær nok. Det er vel kjent at slakteri- og foredlingsleddet i kjøtt- og fjørfebransjen ikke har noen «Sareptas krukke» som løser problemet - med normale årsresultater mellom 0-3 prosent gir det seg selv.

I en felles kronikk 8. juni skriver finansminister Vedum og landbruks- og matminister Borch:
«En løpende matproduksjon over hele landet er avgjørende for å sikre en nasjonal matforsyning i et beredskapsperspektiv.»

I VG 30. august peker finansminister Vedum på tre hovedprioriteringer for statsbudsjettet 2023 – det ene er *Beredskap*.

Skal nasjonale beredskap og selvforsyning sikres og forbrukernes etterspørsel dekkes, må husdyrene slaktes og bli til pølser, pinnekjøtt og pålegg som folk spiser. Om man fortsatt mener at matproduksjon i Øst-, Vest og Sør-Norge skal ha en viktig rolle i dette bildet, må hele verdikjeden for mat hjelpes nå! I det ligger at bedrifter i *denne samfunnskritiske næringen* må få en strømstøttepakke omgående. Ikke bare for bedriftenes egne overlevelsene, eller for å sikre konkurranse på like vilkår eller bevare arbeidsplasser. Nei; for å sikre den norske befolkningen mat produsert av norske råvarer på bordet og en at dyrevelferd også i dyrenes siste fase ved slaktemodenhet slik vi som samfunn kan være bekjent av.

Vennlig hilsen

Bjørn-Ole Juul-Hansen
adm dir KLF